

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Dopady coronavirové pandemie na základní makroekonomické ukazatele ČR

Bakalářská práce

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Kateřina Machurková**
Osobní číslo: **E18697**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa: Ekonomika pro kriminalisty a celníky**
Téma práce: **Dopady coronavirové pandemie na základní makroekonomické ukazatele ČR**
Zadávající katedra: **Ústav ekonomických věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce bude analýza vlivu pandemie na konkrétní vybrané makroekonomické ukazatele (např. HDP, nezaměstnanost, inflace, platební bilance nebo měnový kurz), s využitím veřejně dostupných údajů (MF ČR, ČNB, ČSU).

Osnova:

- Definice základních makroekonomických ukazatelů.
- Dopady coronavirové pandemie na českou ekonomiku.
- Analýza současného stavu makroekonomických ukazatelů.
- Vlastní zhodnocení.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací: **–**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

BRČÁK, Jozef a kol. Makroekonomie: makroekonomický přehled. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. ISBN 978-80-7380-708-5.

CZESANÝ, Slavoj. Hospodářský cyklus: teorie, monitorování, analýza, prognóza. Praha: Linde, 2006. ISBN 80-7201-576-1.

JUREČKA, Václav. Makroekonomie. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0251-8.

POŠTA, Vít. Makroekonomická analýza na příkladu české ekonomiky. Praha: C.H. Beck, 2018. ISBN 978-80-7400-720-0.

ROJÍČEK, Marek. a kol. Makroekonomická analýza: teorie a praxe. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-247-5858-9.

Internetové zdroje:

Analýzy, komentáře. Český statistický úřad. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/analyzy-openform-2014>.

Ekonomika-Makroekonomika ČR 2021, data, novinky. Kurzy.cz.

Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/makroekonomika/>.

Globální ekonomický výhled. Česká národní banka. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/gev/>.

Makroekonomická predikce. Ministerstvo financí. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/makroekonomicka-predikce>.

První odhad dopadů pandemie COVID-19 na ekonomiku ČR. Česká národní banka. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/cnblog/Prvni-odhad-dopadu-pandemie-COVID-19-na-ekonomiku-CR/.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Romana Provazníková, Ph.D.**
Ústav ekonomických věd

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2021**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2022**

L.S.

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

doc. Ing. Jan Černohorský, Ph.D. v.r.
vedoucí ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA

Prohlašuji:

Práci s názvem Dopady coronavirové pandemie na základní makroekonomické ukazatele ČR jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 12. 4. 2022

Kateřina Machurková v. r.

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych touto cestou poděkovala mé vedoucí bakalářské práce doc. Ing. Romaně Provazníkové, Ph.D., za odborné vedení, trpělivost, vstřícný přístup, strávený čas, konstruktivní připomínky a cenné rady. Současně bych chtěla poděkovat mé rodině, přítelovi a přátelům, za podporu po celou dobu mého studia, zvláště při vytváření této práce.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá dopady coronavirové pandemie na základní makroekonomické ukazatele České republiky. Důraz je kladen na základní ukazatele magického čtyřúhelníku. Jedná se o hrubý domácí produkt, inflaci, nezaměstnanost a běžný účet platební bilance. Hlavním cílem této práce je analýza vlivu celosvětové pandemie covid-19 na vybrané ekonomické ukazatele s využitím veřejně dostupných údajů.

KLÍČOVÁ SLOVA

hrubý domácí produkt, inflace, nezaměstnanost, pandemie covid-19, platební bilance

TITLE

Impacts of the coronavirus pandemic on basic macroeconomic indicators in the Czech Republic

ANNOTATION

The bachelor thesis deals with the effects of the coronavirus pandemic on the basic macroeconomic indicators of the Czech Republic. The focus is on the basic indicators of the magic quadrangle. These are gross domestic product, inflation, unemployment and the current account of the balance of payments. The main objective of this thesis is to analyze the impact of the global pandemic covid-19 on selected macroeconomic indicators using publicly available data.

KEYWORDS

gross domestic product, inflation, unemployment, pandemic covid-19, payment balance

OBSAH

ÚVOD	- 10 -
1 PANDEMIE ONEMOCNĚNÍ COVID-19	- 11 -
1.1 Průběh pandemie koronaviru v České republice	- 11 -
2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH MAKROEKONOMICKÝCH UKAZATELŮ	- 14 -
2.1 Magický čtyřúhelník a základní cíle makroekonomie	- 14 -
2.2 Hrubý domácí produkt	- 16 -
2.3 Inflace.....	- 17 -
2.3.1 Měření inflace	- 18 -
2.4 Nezaměstnanost.....	- 21 -
2.4.1 Měření nezaměstnanosti	- 22 -
2.5 Platební bilance	- 24 -
2.5.1 Běžný účet platební bilance	- 25 -
3 DOPADY PANDEMIE NA MAKROEKONOMICKÉ UKAZATELE ČR	- 26 -
3.1 Vývoj hrubého domácího produktu	- 26 -
3.2 Vývoj inflace	- 29 -
3.3 Vývoj nezaměstnanosti	- 32 -
3.4 Vývoj běžného účtu platební bilance	- 34 -
ZÁVĚR	- 35 -
POUŽITÁ LITERATURA	- 37 -

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Seznam grafů

Graf 1.: Optimální magický čtyřúhelník	- 15 -
Graf 2.: Obecné schéma ekonomické struktury obyvatelstva.....	- 21 -
Graf 3.: Vývoj čtvrtletního HDP v letech 2019-2021	- 27 -
Graf 4.: Míra inflace v letech 2015-2021.....	- 29 -
Graf 5.: Roční změna cen položek spotřebního koše, prosinec 2020 a prosinec 2021 ...	- 31 -
Graf 6.: Čtvrtletí obecná míra nezaměstnanosti v roce 2021	- 33 -

Seznam tabulek

Tabulka 1.: Vývoj HDP v letech 2015-2021.....	- 26 -
Tabulka 2.: Ekonomické postavení obyvatelstva v letech 2015-2020.....	- 32 -
Tabulka 3.: Běžný účet platební bilance v absolutním vyjádření a v poměru k HDP	- 34 -

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

bú/HDP – podíl salda běžného účtu platební bilance na hrubém domácím produktu

COICOP – klasifikace individuální spotřeby

CPI – index spotřebitelských cen

CZK – koruna česká

ČR – Česká republika

DPH – daň z přidané hodnoty

ECOICOP – evropská klasifikace individuální spotřeby podle účelu

EUR – euro

HDP – hrubý domácí produkt

IDP – implicitní cenový deflátor

mil. – milion

P – cenová hladina

Q – množství nebo čtvrtletí

r – tempo růstu/poklesu produktu

t – časové období

tis. – tisíc

u – míra nezaměstnanosti

USD – americký dolar

π – míra inflace

ÚVOD

V současné době, již druhým rokem, vzdoruje celý svět pandemii koronaviru. Tato pandemie se více či méně dotkla každého člověka, zasáhla jak zdraví lidí, tak ekonomiku, na všech možných úrovních. Většina zasažených zemí musela přistoupit k přísným protiepidemickým opatřením, které vyžadovali velmi vysoké ekonomické náklady.

Tato práce je zaměřena na Českou republiku a vliv koronaviru na základní makroekonomické ukazatele. Jako základní makroekonomické ukazatele jsou v bakalářské práci zvoleny ukazatele takzvaného magického čtyřúhelníku. Jedná se tedy o ukazatele: hrubý domácí produkt (HDP), inflace, nezaměstnanost a běžný účet platební bilance. Hlavním cílem této práce je analýza vlivu celosvětové pandemie covid-19 na tyto vybrané ukazatele s využitím veřejné dostupných údajů.

Práce je strukturovaná do tří kapitol.

První, stručnější kapitola, je věnována samotné pandemii koronaviru. Obecně seznamuje s onemocněním covid-19 a popisuje průběh pandemie v České republice, od počátku vyskytnutí, do konce roku 2021.

Ve druhé, teoretické kapitole, jsou vymezeny základní makroekonomické ukazatele, zobrazené v magickém čtyřúhelníku. Charakterizuje samotný magický čtyřúhelník a poté samostatně definuje hrubý domácí produkt, inflaci, nezaměstnanost, platební bilanci a jejich způsoby měření.

Obsah třetí, praktické kapitoly, je zaměřen na analýzu stavu makroekonomických ukazatelů. Sleduje každý ukazatel prostřednictvím časového vývoje, před vypuknutím pandemie v České republice, od roku 2015, a během pandemie, do konce roku 2021. Text je doplněn grafy a tabulkami. Obsahuje také stručné predikce budoucího vývoje těchto ukazatelů. Data jsou získána z několika veřejně dostupných zdrojů, především z Českého statistického úřadu, České národní banky, Ministerstva financí, Ministerstva práce a sociálních věcí, Vlády České republiky a dalších.

Závěr práce patří stručnému shrnutí zjištěných údajů a vlastnímu zhodnocení.

1 Pandemie onemocnění covid-19

Onemocnění covid-19 je podle Světové zdravotnické organizace (2020) infekční onemocnění dýchacích cest způsobené novým typem koronaviru SARS-CoV-2.

První potvrzený případ covid-19 byl zaznamenán 31. prosince 2019 v čínském městě Wu-chan, tedy v hlavním městě čínské provincie Chu-pej. Od té doby se virus kvůli snadnému přenosu z člověka na člověka velmi rychle rozšířil do celého světa. Z pohledu počtu zasažených zemí a prudce rostoucím počtem nových potvrzených případů onemocnění, byla epidemie covid-19 dne 11. března 2020 Světovou zdravotnickou organizací oficiálně klasifikována na celosvětovou pandemii.

Od předchozích biologických krizí se pandemie koronaviru SARS-CoV-2 odlišuje tím, že je velkého globálního rozsahu a dlouhodobého charakteru, souvisí s ní tak přísná restriktivní opatření vlád v jednotlivých státech, vyžadující velmi vysoké neočekávané ekonomické náklady, které jsou pro zastavení šíření tohoto onemocnění nezbytné. Ekonomická aktivita tak, na základě restriktivních opatření, byla prakticky ze dne na den zmrazena, většina firem musela být na určitou dobu uzavřena.

1.1 Průběh pandemie koronaviru v České republice

Ke zpracování následující části práce byli využity údaje získané z vládních usnesení Vlády České republiky (2020; 2021).

V České republice byl první případ nákazy koronavirem SARS-CoV-2 oznámen **1. března 2020**. Již následující den byla postupně přijímána první opatření pro zpomalení šíření viru. Vláda České republiky nezbytně vyhlásila 12. března 2020 nouzový stav a zakázala volný pohyb osob. Docházelo tak k omezení většiny ekonomických činností – zavřela se většina prodejen a provozoven služeb, omezovalo se konání hromadných akcí, následovalo uzavření státních hranic a všech typů škol.

Vláda schválila různé programy pro podpoření těch sektorů ekonomiky, podnikatelských subjektů, samostatně výdělečných osob i zaměstnanců, kteří byli postiženi opatřeními proti šíření koronaviru. Ministerstvo zdravotnictví nakupovalo ochranné prostředky a další zdravotnický materiál k řešení epidemiologické situace.

V květnu 2020 skončil nouzový stav a docházelo k postupnému rozvolnění přijatých protiepidemických opatření. V průběhu léta docházelo k zotavování české ekonomiky. Obnovilo se fungování služeb a obchodu, což přispělo k vyšší spotřebě domácností a lepší situaci na trhu práce.

Na podzim, téhož roku, se začala pandemická situace opět zhoršovat. Česká republika se řadila mezi nejhůře zasažené státy světa, bylo tudíž nezbytné obnovit protiepidemická opatření, znovu došlo k omezení shromažďování osob venku i uvnitř, k uzavírání některých prodejen a provozoven služeb, a k omezení hromadných akcí. V říjnu vyhlásila vláda podruhé nouzový stav a vydala daňové rozhodnutí o prominutí daně z přidané hodnoty u vybraných zdravotnických prostředků, zálohy na dani z příjmů a správních poplatků pro zasažené obory vládními opatřeními.

Nepříznivý vývoj pandemie pokračoval i v roce 2021, začátkem roku, v České republice docházelo k největším přírůstkům nově nakažených obyvatel na světě. Docházelo k další vlně prodloužení nutných krizových opatření, a také došlo k uzavírání okresů. Prodloužilo se i prominutí daně z přidané hodnoty, zálohy na dani z příjmů a správních poplatků, a fungování veškerých programů pro podporu sektorů ekonomiky, podnikatelských subjektů, samostatně výdělečných osob a zaměstnanců.

V průběhu dubna skončil druhý nouzový stav a postupně docházelo ke zmírňování situace a k rozvolňování části opatření. Částečně se obnovovala prezenční výuka na některých školách. Začalo plošné preventivní testování na přítomnost koronaviru, ve firmách a školách, bylo tak třeba z prostředků státního rozpočtu zabezpečit nákup a distribuci testů pro pravidelné testování.

Na podzim se však situace, stejně jako předchozí rok, začala opětovně zhoršovat. Ministerstvo zdravotnictví spustilo očkovací kampaň. Listopad přinesl na území České republiky novou variantu koronaviru, takzvaně omikron, z jižní Afriky. Končící vláda tak potřeby vyhlásila nouzový stav a docházelo k potřebným mimořádným opatřením.

Ke konci roku 2021 nebyla situace stále příznivá, nově jmenovaná vláda se ovšem rozhodla nežádat o prodloužení nouzového stavu. Vyhlášený nouzový stav na území České republiky tak přestal platit 25. prosince.

Tato pandemie není ještě zdaleka na ústupu, jak se situace bude dále vyvíjet není jisté, výchozí bude délka trvání šíření koronaviru, buď sám odezní, nebo se eliminuje vyvinutím účinné vakcíny, anebo dojde k promoření populace. Úplné ekonomické dopady budou záviset na způsobilosti vlády zastavit jeho šíření a na účinnosti měnové a fiskální politiky, vedoucích ke zmírnění hospodářských škod. (Motl, 2020)

2 Vymezení základních makroekonomických ukazatelů

Pro pochopení dalších částí bakalářské práce a souvislostí je třeba se nejprve seznámit s definicemi základních makroekonomických ukazatelů. Tato práce se zabývá ukazateli takzvaného magického čtyřúhelníku.

Makroekonomie obecně je část ekonomické vědy, zkoumající jevy jako je inflace, nezaměstnanost, produkt ekonomiky, platební bilance a podobně. Tyto makroekonomické ukazatele jsou označovány jako makroekonomické agregáty. „*Makroekonomie zkoumá ekonomiku jako celek*“ (Provazníková, 2019, s. 6).

2.1 Magický čtyřúhelník a základní cíle makroekonomie

Za tradiční makroekonomické cíle jsou standardně považovány: ekonomický růst, cenová stabilita, plná zaměstnanost a vyrovnanost platební bilance. Pokud jsou tyto cíle naplňovány, jedná se o takzvané stabilní makroekonomické prostředí. Hospodářská politika usiluje o stabilní makroekonomické prostředí, protože nerovnováha vede k růstu vnitřního i zahraničního dluhu, ohrožuje ekonomický růst a růst životní úrovně, vyvolává inflační tlaky a posiluje nejistotu, země se tak ocitá v obtížné situaci, kdy musí přijímat drastická úsporná opatření. (Rojíček a kol., 2016)

K jednoduchému a přehlednému způsobu grafického zachycení základních makroekonomických cílů slouží magický čtyřúhelník. Mezi makroekonomické veličiny, pomocí kterých je čtyřúhelník tvořen, dle ekonomické literatury (Jurečka a kol., 2017; Kliková, Kotlán a kol., 2019) patří:

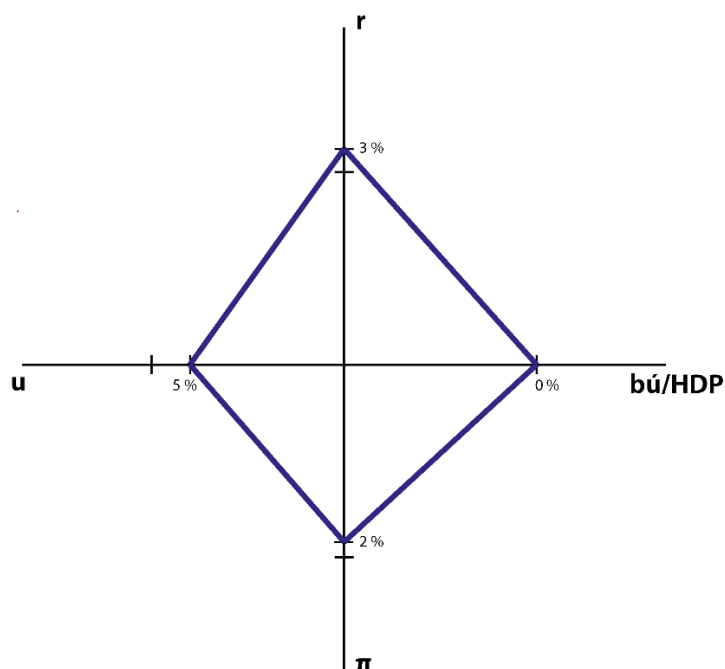
- tempo růstu reálného produktu (r);
- míra inflace (π);
- míra nezaměstnanosti (u);
- podíl salda běžného účtu platební bilance na nominálním produktu ($bú/HDP$).

Z makroekonomického hlediska by optimální hodnoty těchto ukazatelů, jak uvádí Kliková, Kotlán a kol. (2019, s. 63), měli ročně dosahovat následujících hodnot:

- roční tempo růstu reálného produktu – 3 %,
- meziroční míra inflace – 2 % (inflační cíl České národní banky),
- roční míra nezaměstnanosti – do 5 % (odhad přirozené míry nezaměstnanosti),
- roční podíl salda běžného účtu platební bilance na nominálním HDP – 0 % (vyrovnanost).

Těchto čtyř cílů je velmi obtížné dosáhnout najednou, jedná se o takzvaný konflikt cílů hospodářské politiky, kdy dosažení jednoho cíle může vést ke ztrátě druhého cíle (Kliková, Kotlán a kol., 2019, s. 62).

Graf 1.: Optimální magický čtyřúhelník

Zdroj: Vlastní zpracování

Konstrukce magického čtyřúhelníku pro daný rok lze srovnávat s optimálními hodnotami, přičemž dle Klikové, Kotlána a kol. (2019, s. 64) platí, že **čím více se čtyřúhelník daného roku blíží k optimálnímu čtyřúhelníku, tím je hospodářská politika považována za úspěšnější a účinnější**. V některé literatuře (Jurečka a kol., 2017) je uváděno, že čím je plocha čtyřúhelníku větší, tím bylo plnění cílů hospodářské politiky účinnější. Což by například znamenalo, že čím větší přebytek běžného účtu platební bilance, tím lépe, optimem je však ve skutečnosti nulové saldo běžného účtu.

2.2 Hrubý domácí produkt

Nejčastěji používaným makroekonomickým ukazatelem je hrubý domácí produkt, který posuzuje ekonomickou výkonnost země, průběh hospodářského cyklu a hospodářský pokrok jednotlivých zemí. Ostatní makroekonomické ukazatelé se právě často posuzují v relaci k HDP. (Rojíček a kol., 2016)

Ukazatel HDP, jak uvádějí ekonomické učebnice (Jurečka a kol., 2017; Dornbusch a Fischer, 1994), je součtem peněžních hodnot vytvořených finálních výrobků a služeb, vyprodukovaných během jednoho roku výrobními faktory umístěnými v dané zemi, bez ohledu na to, kdo tyto faktory vlastní. Zahrnuje výrobky a služby vyprodukované pouze v daném roce, hodnoty jiných statků, ačkoliv se s nimi v daném roce obchoduje musí být vyloučeny. HDP je ukazatelem přidané hodnoty vytvořené všemi domácími firmami, vládními institucemi, domácnostmi a neziskovými organizacemi.

Hrubý domácí produkt si lze také zjednodušeně představit jako součin množství jednotlivých produktů a jejich cen, přičemž se ceny mění, nejčastěji rostou (Jurečka a kol., 2017). Abychom odlišili růst množství produkce od růstu cen, rozlišujeme nominální a reálný produkt.

Nominální produkt je počítán v běžných cenách, tedy cenách, které v době, za kterou je HDP počítán, převládají na trhu (Jurečka a kol., 2017). Pokud se během roku zvýší ceny, tak hrubý domácí produkt v těchto cenách bude pro další rok také vyšší, a to i v případě, že se množství vyprodukovaných výrobků a služeb vůbec nezmění. Ukazatele vypočítané v běžných cenách odrážejí jak změny objemu produkce, tak změny cenové, proto jsou zkreslující. (Dornbusch a Fischer, 1994)

Reálný produkt je počítán ve stálých cenách, tedy cenách očištěných od změn. Představuje tak skutečnou produkci v ekonomice. Stálé ceny jsou ceny toho období, které stanovíme jako období výchozí (základní). V České republice je momentálně základním obdobím rok 2015, hrubé domácí produkty tak v letech 2016 a pozdějších, měříme v cenách roku 2015.

Vývoj reálného HDP se standardně považuje za základní ukazatel ekonomického růstu země, dle jeho vývoje se přijímají důležitá opatření hospodářské politiky. Podle vývoje reálných produktů, v jednotlivých letech, můžeme usuzovat o ekonomickém růstu nebo poklesu (Jurečka a kol., 2017).

Tempo růstu nebo poklesu produktu, jak uvádí Provažníková (2019), vypočítáme dle vzorce (v %):

$$r = \frac{HDP_t - HDP_{t-1}}{HDP_{t-1}} \times 100$$

kde:

t ... měřené (běžné) období a t-1 ... období předchozí (zvolené výchozí).

K měření velikosti samotného hrubého domácího produktu dle Českého statistického úřadu (2015b) a odborné literatury (Dornbusch a Fischer, 1994; Rojíček a kol., 2016) nejčastěji využíváme tři metody:

- a) **výdajová metoda** – představuje součet výdajů domácností, firem, vlády a zahraničních subjektů na nákup výrobků a služeb vyprodukovaných v dané zemi, v daném roce;
- b) **důchodová metoda** – součet všech důchodů (příjmů) ekonomických subjektů, plynoucích z vlastnictví výrobních faktorů, jež byly na tvorbu HDP použity, k tomuto čistému domácímu důchodu jsou přičteny nepřímé daně a amortizace;
- c) **produkční metoda** – součet přidaných hodnot všemi firmami v ekonomice neboli součet cen finálních statků.

2.3 Inflace

Vývoj cen neboli cenové úrovně v ekonomice se v čase neustále mění, je závislý na místních i všeobecných podmínkách a významně ovlivňuje život každého ekonomického subjektu. Pohyb cen je odrazem nerovnováhy v ekonomice. (Rojíček a kol., 2016)

Jurečka a kol. (2017) definuje inflaci jako zvyšování cenové hladiny, jehož následkem je snižování kupní síly peněz. Přičemž cenovou hladinu jednoduše označujeme jako **průměrnou cenu zboží** (Flammant, 1995). Z této definice vyplývá, že inflace není růst cen jednotlivých druhů výrobků a služeb, ale růst obecné cenové hladiny (průměrných cen) v dané ekonomice, kdy mohou i ceny některých druhů zboží dokonce klesat.

2.3.1 Měření inflace

Měření cenové hladiny je náročné, protože měříme vývoj cen velkého počtu statků a služeb, kdy se jejich ceny nevyvíjí stejným tempem a kdy ceny některých statků a služeb klesají, mezitím co jiné rostou.

K měření cenového pohybu využíváme cenové indexy. Nejčastějšími je index spotřebitelských cen a implicitní cenový deflátor.

Index spotřebitelských cen (CPI – Consumer Price Index)

Tento index odráží změnu cen výrobků a služeb, které domácnosti nakupují. Měření vývoje cenové hladiny pomocí indexu spotřebitelských cen spočívá ve srovnání nákladů na nákup spotřebního koše výrobků a služeb ve dvou srovnávaných obdobích – **základní**, které stanovíme jako výchozí a **běžné**, ve kterém vývoj měříme. Český statistický úřad (2016a) uvádí čtyři indexní základy, k nimž může být dané běžné období porovnáváno:

- k přírůstku průměrného ročního indexu – procentní změna průměrné cenové hladiny za posledních dvanáct měsíců proti průměrné cenové hladině předchozích dvanácti měsíců;
- k **základnímu období** – za které je od roku 2017 považován rok 2015 (předchozí indexní základ: rok 2005);
- ke stejnému měsíci předchozího roku;
- k předchozímu měsíci.

Při měření inflace dle indexu spotřebitelských cen, jak uvádí Volejníková (2019, s. 5), postupujeme pomocí vzorce nazývaného takzvaně Laspeyresův index (v %):

$$\text{CPI} = \frac{\text{hodnota spotřebního koše v cenách běžného roku} \rightarrow \sum P_1 \times Q_0}{\text{hodnota spotřebního koše v cenách základního roku} \rightarrow \sum P_0 \times Q_0} \times 100$$

kde:

Q_0 ...spotřební koš v základním období;

P_0 ...ceny statků zahrnutých do spotřebního koše v základním období, tzn. ve výchozím roce;

P_1 ...ceny statků zahrnutých do spotřebního koše v běžném období, v němž vývoj cenové hladiny měříme.

Spotřební koš představuje souhrn reprezentativních výrobků a služeb spotřebovávaných typickou domácností. Problémem je stanovení struktury spotřebního koše. V České republice je výběr výrobků a služeb a stanovení jejich váhy (významnosti) ve spotřebním koši prováděn Českým statistickým úřadem na základě struktury výdajů domácností dle výsledků statistiky rodinných účtů. Na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady Evropské unie od ledna 2018 jsou indexy spotřebitelských cen počítány podle evropské klasifikace individuální spotřeby podle účelu ECOICOP, která detailněji člení spotřební koš. Do roku 2018 byla používána klasifikace individuální spotřeby COICOP.

Do spotřebního koše ČR je na podle Českého statistického úřadu (2016a) zařazeno:

- potravinářské zboží – potraviny, nápoje, tabák;
- nepotravinářské zboží – odívání, nábytek, potřeby pro domácnost, drogistické zboží, zboží pro dopravu a volný čas;
- a služby – opravárenské, z oblasti bydlení, provozu domácnosti, zdravotnictví, sociální péče, dopravy, volného času, vzdělávání, stravování a ubytování, osobní péče a služby finanční.

Celkový počet reprezentantů činí cca 500, jejich soubor je rozdělen do dvanácti hlavních oddílů (položek) spotřebního koše. Výběr reprezentativních výrobků a služeb se mění každý rok a váhy jsou aktualizovány každé dva roky.

Implicitní cenový deflátor (IPD – Implicit Price Deflator)

Narozdíl od indexu spotřebitelských cen, v implicitním cenovém deflátoru nejsou zahrnuty pouze vybrané spotřební statky, ale všechny statky, které jsou v produktu ekonomiky zastoupeny. Díky tomuto je IPD, dle Jurečky a kol. (2017), přesnější pro sledování cenového vývoje, než CPI. Přesto se k měření inflace ČR využívají indexy spotřebitelských cen.

Míra inflace (π)

Cenové indexy vypovídají o vývoji cenové hladiny, nevyjadřují ale míru inflace. Míra inflace představuje procentní změnu cenového indexu za určité období (Jurečka a kol., 2017). Počítáme ji tedy jako rozdíl cenového indexu běžného a základního období, dělený cenovým indexem základního období. Což lze zapsat do vzorce (v %), uváděného Volejníkovou (2019, s. 9):

$$\pi = \frac{P_t - P_{t-1}}{P_{t-1}} \times 100$$

kde:

za P dosadíme buď CPI (nejčastější) nebo IPD;

t ... měřené (běžné) období a t-1 ... období předchozí (základní).

Rozlišujeme **roční míru inflace**, která představuje procentní změnu průměrné cenové hladiny za posledních dvanáct měsíců vůči průměrné cenové hladině předchozích dvanácti měsíců. **Průměrná roční míra inflace**, prezentuje hodnotu roční míry inflace v prosinci daného roku. **Meziměsíční inflace**, tedy procentní změna cenové hladiny určeného měsíce proti cenové hladině předchozího měsíce daného roku. A **meziroční míra inflace**, jež označuje cenovou změnu daného měsíce vůči stejnému měsíci předchozího roku.

Centrální banka stanoví pro danou ekonomiku inflační cíl, v němž by se měla míra inflace v daném období pohybovat a svými monetárními nástroji usměrňuje ekonomiku k dosažení stanoveného cíle. Za monetární politiku, která ovlivňuje inflaci, je v České republice zodpovědná Česká národní banka, její inflační cíl, platný od ledna 2010, má podobu **meziročního přírůstku indexu spotřebitelských cen ve výši 2 %**. Tento cíl odpovídá inflačním cílům centrálních bank vyspělých ekonomik. (Česká národní banka, ©2022a) Ekonomika s růstem cenové hladiny okolo 2 % ročně je tak považována za cenově stabilní. Toleranční pásmo, v důsledku nepředvídatelných šoků, kdy se inflace od inflačního cíle odchyluje, představuje jeden procentní bod na obě strany inflačního cíle.

2.4 Nezaměstnanost

Práce ovlivňuje dlouhodobý hospodářský růst ekonomiky, zaměstnanost přispívá k růstu reálného HDP země. Pokud však nezaměstnanost není příliš vysoká a dlouhodobá, není považována jako vážný ekonomický problém, je přirozená ve svobodné společnosti, založené na demokracii a tržním mechanismu (Mareš, 2002).

Mareš (2002) definuje nezaměstnané, jako osoby bez placeného zaměstnání. Nezaměstnanost se z makroekonomického hlediska, dle ekonomických učebnic (Jurečka a kol., 2017; Rojíček a kol., 2016), týká lidí v produktivním věku, tedy ve věku od ukončení povinné školní docházky až do odchodu do penze. Do této skupiny obyvatelstva spadá ekonomicky aktivní obyvatelstvo a ekonomicky neaktivní obyvatelstvo.

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo tvoří zaměstnaní lidé, kteří pracují na plný nebo částečný úvazek a nezaměstnaní lidé, kteří nemají zaměstnání, ale aktivně ho hledají jsou schopni nastoupit na volné místo okamžitě. V podmínkách České republiky není povinné přihlášení na úřad práce, záleží tedy na dané osobě, zda bude zaměstnání hledat sama, nebo se zaregistruje na úřadu práce. Tuto kategorii obyvatel můžeme označit jako pracovní sílu.

Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo jsou lidé, kteří nemají zaměstnání a ani ho nehledají, z různých důvodů. Do této kategorie spadají studenti, ženy na mateřské dovolené, zdravotně postižení, osoby pečující o handicapované, osoby na rekvalifikacích, lidé, kteří po dlouhodobé snaze ztratili naději o získání zaměstnání a osoby, které si zvolili způsob života bez práce.

Graf 2.: Obecné schéma ekonomické struktury obyvatelstva

Zdroj: Upraveno dle Volejníkové (2019, s. 25)

Existuje několik typů nezaměstnanosti, které jsou většinou definovány podle jejich závažnosti na ekonomiku. Podle ekonomických učebnic (Jurečka a kol., 2017; Mareš, 2002) rozlišujeme nezaměstnanost:

- **frikční**, která má většinou krátkodobý charakter, kdy lidé zůstávají bez práce jen do té doby, dokud nenajdou nové zaměstnání, je spojena se stěhováním, s hledáním lepšího zaměstnání nebo s hledáním uplatnění po absolvování školy;
- **strukturální (a technologická)**, vzniká změnou struktury v ekonomice (například vznik a zánik jednotlivých odvětví, povolání, rozpad neefektivních podniků) nebo technickým pokrokem (živá pracovní síla nahrazována stroji), tato nezaměstnanost má většinou dlouhodobý charakter;
- **cyklická**, při této nezaměstnanosti dochází k situaci, kdy neexistují volná pracovní místa, je spojena s hospodářským cyklem, délka jejího trvání je tedy závislá na délce aktuálního cyklu;
- **institucionální** bývá spojena s nedostatkem informací o volných místech nebo osobách vhodných pro dané zaměstnání, existence systému zabezpečení v nezaměstnanosti a možnost pobírání podpory mění relativní cenu práce a nezaměstnanosti, čím vyšší podpora v nezaměstnanosti, tím může být ekonomicky výhodnější nepracovat, čímž bude vyšší i míra nezaměstnanosti;
- **skrytá**, lze o ni hovořit jako o skryté pracovní síle, tedy osoby, které nejsou registrovány jako nezaměstnaní, přesto že nezaměstnaní jsou a ani nehledají práci (například ženy na mateřské, studenti), případně ji vyhledávají pomocí neformální sítě bez registrace na úřadě práce.

2.4.1 Měření nezaměstnanosti

K měření nezaměstnanosti se využívají ukazatele jako je například míra zaměstnanosti, míra nezaměstnanosti (obecná míra nezaměstnanosti), míra ekonomické aktivity, podíl nezaměstnaných osob a přirozená míra nezaměstnanosti.

Přirozená míra nezaměstnanosti (u^*)

Přirozená míra nezaměstnanosti je považována za jeden z nejdůležitějších ukazatelů popisujících trh práce. Představuje situaci na trhu práce, která odpovídá plné zaměstnanosti pracovních sil (Volejníková, 2019). Plná zaměstnanost je chápána jako stav, kdy osoba chce pracovat, akceptuje mzdu, kterou zaměstnavatelé za daných podmínek můžou nabídnout a zaměstnání vždy najde (Mareš, 2002). Ekonomika se tak nachází v dlouhodobé makroekonomické rovnováze, jsou optimálně využívány pracovní zdroje a nezaměstnanost je pouze dobrovolná. V realitě je výše přirozené míry nezaměstnanosti spíše odhadována.

Míra nezaměstnanosti (u)

Nejčastějším ukazatelem, který sleduje vývoj na trhu práce je míra nezaměstnanosti. Podle tohoto ukazatele není obyvatelstvo rozlišováno dle věku, na produktivní a neproduktivní věk, jak je uvedeno v grafu 2., ale pouze na ekonomicky aktivní a ekonomicky neaktivní obyvatelstvo.

Odborná literatura (Mareš, 2002; Kliková, Kotlán a kol., 2019) se shoduje ve způsobu výpočtu míry nezaměstnanosti jako podíl počtu nezaměstnaných osob na počtu ekonomicky aktivních osob (zaměstnaný + nezaměstnaný hledající práci):

$$u = \frac{\text{počet nezaměstnaných osob}}{\text{počet ekonomicky aktivních osob}} \times 100$$

V České republice zjišťuje míru nezaměstnanosti Český statistický úřad jako hodnotu takzvaně obecné míry nezaměstnanosti a slouží jako podklad pro mezinárodní srovnávání.

Podíl nezaměstnaných osob

Podíl nezaměstnaných osob se vypočítá jako poměr mezi počtem dosažitelných uchazečů o zaměstnání v produktivním věku evidovaných na úřadech práce a počtem všech obyvatel v produktivním věku. Podle tohoto ukazatele je zohledňován věk obyvatelstva, produktivní a neproduktivní, naopak nejsou využívány pojetí ekonomicky aktivní a ekonomicky neaktivní obyvatelstvo, jak uvádí graf 2. Tento ukazatel zjišťuje Ministerstvo práce a sociálních věcí a je využíván pro podrobnější analýzy v rámci České republiky.

2.5 Platební bilance

Každá ekonomika je napojena na ostatní země různými vazbami, k základním vazbám patří obchodní vztahy. Zahraničněobchodní vztahy můžeme popsat tak, že část produkce zboží a služeb vytvořených v domácí ekonomice se vyváží do zahraničí, zatímco část produkce spotřebovávané v domácí ekonomice je dovážena ze zahraničních ekonomik, kde je vyráběna (Rojíček a kol., 2016). Domácí ekonomika je propojena se světovou ekonomikou díky stále rostoucímu množství ekonomických transakcí.

Všechny státy mezinárodní toky sledují a zaznamenávají do výkazu nazvaného **platební bilance**. Tyto záznamy jsou důležité pro odhady budoucího vývoje měnových kurzů a pro volbu hospodářské politiky (Jurečka a kol., 2017).

Platební bilance je účetní statistický výkaz peněžních i nepeněžních toků a změn aktiv a pasiv za určité období, snažící se zachytit všechny ekonomické transakce mezi domácí a zahraniční ekonomikou (Jurečka a kol., 2017). Každá transakce je v platební bilanci zaznamenána dvěma zápisy o stejných hodnotách, na jedné straně máme kreditní položky (příliv aktiv do ekonomiky), na straně druhé máme debetní položky (odliv peněžních prostředků z ekonomiky). Součet všech kreditních položek se rovná součtu všech debetních položek, účetně je tak platební bilance vždy vyrovnaná.

V České republice je za sestavení platební bilance zodpovědná Česká národní banka. Je publikována v CZK, EUR a USD. Transakce jsou rozděleny do několika kategorií (úctů) platební bilance, které utváří její strukturu. Mezi hlavní kategorie patří běžný účet, kapitálový účet, finanční účet a saldo chyb a opomenutí.

Běžný účet patří mezi nejsledovanější položky platební bilance, zachycuje čisté toky zboží, služeb a důchodů. Při analýze magického čtyřúhelníku je sledován podíl salda běžného účtu platební bilance na HDP. Na tento účet navazují účty akumulace (kapitálový a finanční účet), které zachycují příčiny změn. Podrobnější charakteristika tohoto účtu je uvedena v podkapitole 2.5.1. Běžný účet platební bilance.

Významnou položkou platební bilance je **finanční účet**, který zachycuje veškerý pohyb mezinárodního finančního kapitálu a tím ukazuje, jak je daná ekonomika finančně propojena s okolním světem. Finanční aktiva tvoří například devizové rezervy, cenné papíry, zlato, přímé zahraniční investice a operace bank.

Bilance kapitálového účtu bývá méně sledovanou položkou, zaznamenává kapitálové transfery. Například převody majetku přicházejících migrantů, nehmotných práv (autorská práva, licence, ochranné známky, loga a podobně), nákup emisních povolenek ze zahraničí, prominutí dluhů a peněžní toky spojené se strukturálními fondy EU (Jurečka a kol., 2017).

Saldo chyb a opomenutí vyrovnává kreditní a debetní položky. Kreditní a debetní položky se zpravidla nerovnejí a zjištěný rozdíl se tak dorovná položkou s opačným znaménkem (Volejníková, 2019, s. 116).

2.5.1 Běžný účet platební bilance

Běžný účet se skládá z výkonové bilance, prvotních a druhotných důchodů.

Výkonová bilance představuje bilanci zboží a služeb, rozdíl mezi domácí nabídkou a domácí poptávkou a nejpřesněji vyjadřuje čistý export. Při zkoumání vlivu zahraničního obchodu na makroekonomickou rovnováhu, sledujeme vývoj výkonové bilance. Je-li saldo kladné, tedy situace, kdy je export větší než import, má to pozitivní vliv na ekonomickou rovnováhu. Pokud je saldo naopak záporné, situace kdy je export nižší než import, hovoříme o negativním vlivu na ekonomickou rovnováhu. (Rojíček a kol., 2016) Dříve byla výkonová bilance rozdělována na obchodní bilanci (bilance zboží) a bilanci služeb. **Obchodní bilance** sleduje rozdíl mezi exportem a importem výrobků a zboží. **Bilance služeb** sleduje export a import služeb, bez ohledu na to, ve které zemi je výsledný produkt dané služby realizován (Český statistický úřad 2021).

Bilance prvotních důchodů zachycuje rozdíl mezi výdaji a platbami za používání výrobních faktorů práce a kapitálu (Rojíček a kol., 2016). Zahrnuje výnosy z uskutečněných investic v zahraničí, příjmy za práci v zahraničí a podobně (Jurečka a kol., 2017).

Bilance druhotných důchodů sleduje jednostranné transfery, které nevedou k vytváření závazků a pohledávek vůči zahraničním subjektům. Zahrnuje daně z příjmu i majetku, pojistné plnění, dary, mezinárodní spolupráce, výhry v loterii a podobných hrách a jiné platby, za které nejsou vyžadovány protislužby. (Jurečka a kol., 2017)

Kumulativní saldo za celý běžný účet získáme přičtením bilance prvotních důchodů a bilance druhotných důchodů k výkonové bilanci (bilanci zboží a služeb).

3 Dopady pandemie na makroekonomické ukazatele ČR

Česká ekonomika prošla hlubokou recesí, nesoucí se ve znamení celosvětové pandemie koronaviru SARS-CoV-2 (Deloitte, 2022). Během roku 2020 a 2021 byly významně ovlivněny následující makroekonomické ukazatele magického čtyřúhelníku.

3.1 Vývoj hrubého domácího produktu

Ke zpracování následující části práce byli využity údaje získané z Českého statistického úřadu (2004; 2015a; 2022a) a České národní banky (©2022b).

Tabulka 1. zobrazuje vývoj hrubého domácího produktu v průběhu let 2015 až 2021. Zaznamenává produkt (v mil. Kč), počítaný výdajovou metodou, v běžných cenách a stálých cenách roku 2015. Dále tempo růstu/poklesu reálného produktu (v %).

Tabulka 1.: Vývoj HDP v letech 2015-2021

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
HDP v běžných cenách (mil. Kč)	4 625 378	4 796 873	5 110 743	5 409 665	5 790 348	5 694 387	6 120 632
HDP ve stálých cenách roku 2015 (mil. Kč)	4 625 378	4 742 737	4 987 876	5 147 421	5 303 361	4 995 882	5 162 877
Tempo růstu/poklesu reálného produktu (%)	5,39	2,54	5,17	3,20	3,03	-5,80	3,34

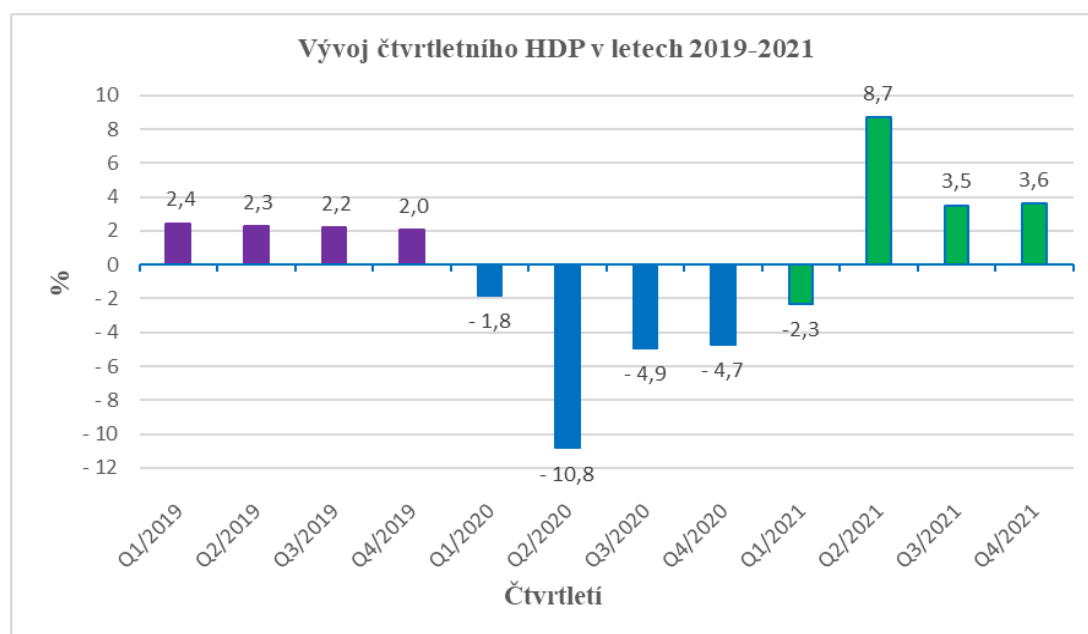
Zdroj: Vlastní zpracování dle Českého statistického úřadu (2004; 2015a)

Z této tabulky je zřejmé, že česká ekonomika si v letech 2015 až 2019 udržovala růst hrubého domácího produktu. Přispívala tomu jak domácí, tak zahraniční poptávka, dařilo se především výrobě dopravních prostředků, kovů, plastových výrobků či výrobě potravin, k hospodářskému růstu významně přispěla i většina odvětví služeb. Hrubý domácí produkt v roce 2015 představoval 4 625 378 mil. Kč, růst činil 5,39 %, jednalo se o nejvyšší růst za předchozích osm let. Vysoké tempo růstu produktu bylo také v roce 2017, kdy dosahovalo 5,17 % a představovalo nominálně 5 110 743 mil. Kč.

Největší rozdíl, je vidět mezi rokem 2019 a 2020, kdy na konci roku 2019 ekonomika stále rostla o 3,03 % a v roce 2020, kdy českou ekonomiku zasáhla pandemie, klesal produkt až o 5,80 %. Naopak v roce 2021 se česká ekonomika opět vrátila k růstu produktu, rostl o 3,34 %. Podrobnější změna hrubého domácího produktu v těchto letech je zobrazena v grafu 3.

Graf 3. zobrazuje čtvrtletní vývoj hrubého domácího produktu, očištěný o cenové, sezónní a kalendářní vlivy v průběhu let 2019 až 2021. Porovnává jednotlivá čtvrtletí daného roku ku čtvrtletím předchozího roku.

Graf 3.: Vývoj čtvrtletního HDP v letech 2019-2021

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat Českého statistického úřadu (2022a)

Z tohoto grafu lze vyčíst, že hrubý domácí produkt, v roce 2019 (*fialová*), ve všech čtyřech čtvrtletích rostl mírně nad 2 %. Celoroční růst ekonomiky byl především podpořen spotřebou domácností a zahraniční poptávkou. Dařilo se také průmyslu, stavebnictví a většině odvětví národního hospodářství, nejvíce přispěla odvětví obchodu, dopravy, ubytování, stravování a odvětví informačních a komunikačních činností. Dynamika růstu však postupně mírně klesala.

Rok 2020 (*modrá*) byl významně poznamenán celosvětovou pandemií koronaviru. Už v prvním čtvrtletí tohoto roku klesla ekonomika o 1,8 %, negativní vývoj hrubého domácího produktu byl způsoben poklesem zahraniční poptávky a nižší tvorbou kapitálu. Ve druhém čtvrtletí nastal nejhlubší propad výkonu české ekonomiky v její historii, hrubý domácí produkt klesl skoro o 11 %, což bylo opět způsobeno výrazným poklesem zahraniční poptávky. Dále, na základě uzavření většiny prodejen a služeb, docházelo k nižší spotřebě domácností, jelikož jim nebylo umožněno uskutečňovat běžnou spotřebu. K poklesu došlo ve všech odvětvích, především skupině odvětví obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství. Nedařilo se ani průmyslu a stavebnictví.

Ve třetím a čtvrtém čtvrtletí, byla ekonomika stále v propadu, oproti druhému čtvrtletí však produkt vzrostl, pomohl tomu růst spotřeby domácností. Vyšší růst spotřeby domácností byl způsoben především následným rozvolňováním protiepidemických opatření během léta, kdy neomezeně fungoval obchod i služby, domácnosti tak měli tendence uskutečňovat svou odloženou spotřebu z dob uzavírek ekonomiky.

V prvním čtvrtletí roku 2021 (*zelená*) se nadále projevoval vliv pandemie, hrubý domácí produkt poklesl o 2,1 %, pokles byl způsoben především opětovným poklesem spotřeby domácností, vlivem uzavírek ekonomiky. Ve druhém čtvrtletí však došlo ke skokovému nárůstu produktu o 8,2 %. K nárůstu došlo zejména z důvodu loňského propadu ekonomiky, tedy z důvodu nízké srovnávací základny. Pozitivní vývoj souvisel s rozvolněním opatření během jara a počátkem léta, kdy bylo domácnostem umožněno více utrácet za zboží a služby, byly tak oživeny výdaje na konečnou spotřebu domácností.

Ve třetím čtvrtletí docházelo k pokračování zotavování ekonomiky, růst činil 3,1 %. Byl tažen především domácí poptávkou, nejvíce přispěla spotřeba domácností, zejména rostly výdaje za služby. Naopak zahraniční poptávka měla negativní vliv. V posledním čtvrtletí se ekonomice nadále dařilo, hrubý domácí produkt vzrostl o 3,6 %. Hlavním faktorem byla opět spotřeba domácností a investiční výdaje, hlavně do nemovitostí a dopravních prostředků.

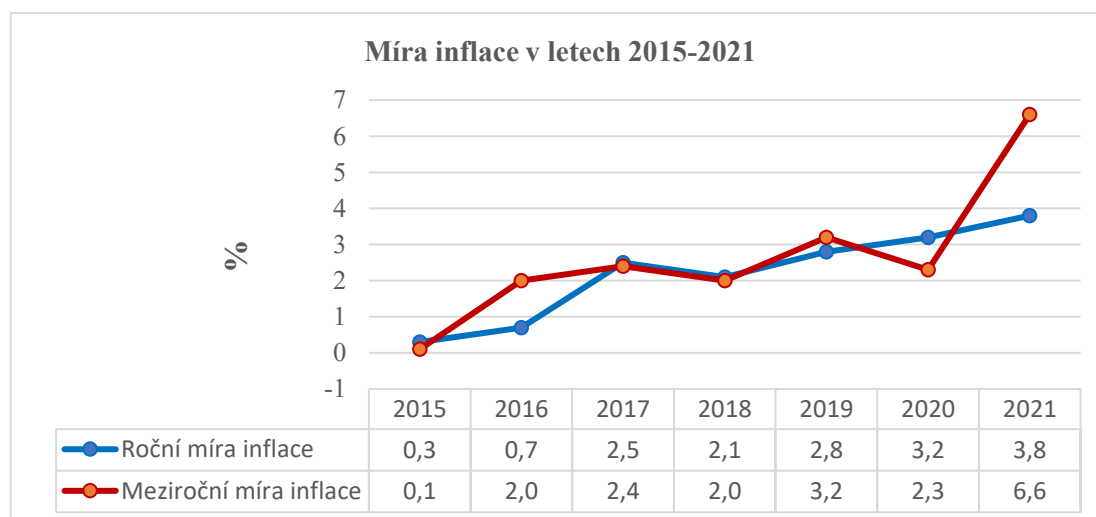
Podle tehdejších ekonomických prognóz (Česká národní banka, 2022c; Ministerstvo financí, 2022), které ještě nepracovali s válkou na Ukrajině, by měla česká ekonomika v průběhu roku 2022 pokračovat ve svém zotavování z pandemie covid-19, na konci roku by se mohla vrátit na předpandemickou úroveň. Růst ekonomiky zůstane nadále tažen spotřebou domácností, bude ji však tlumit vysoký nárůst životních nákladů, především zvyšování cen energií. Jak je uváděno v dřívější prognóze Deloitte (2022), pro rok 2022 se očekává růst produktu o 4 % . K navrácení rovnovážnému růstu hrubého domácího produktu dojde v roce 2023 (Česká národní banka, 2022c).

3.2 Vývoj inflace

Ke zpracování následující části práce byli využity údaje získané z Českého statistického úřadu (2015a; 2016a; 2016b) a České národní banky (©2022b).

Graf 4. znázorňuje průběh inflace během roku 2015 až 2021. Zobrazuje **roční míru inflace** (*modrá*) vyjadřující procentní změnu průměrné cenové hladiny za dvanáct měsíců daného roku proti průměrné cenové hladině dvanácti měsíců předchozího roku. Dále zobrazuje **meziroční míru inflace** (*červená*), udávající přírůstek indexu spotřebitelských cen v prosinci daného roku proti prosinci předchozího roku. Obě míry inflace jsou vyjádřeny pomocí indexů spotřebitelských cen s indexním základem rok 2015 (pro rok 2015 a 2016 je indexním základem rok 2005).

Graf 4.: Míra inflace v letech 2015-2021

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat Českého statistického úřadu (2015a)

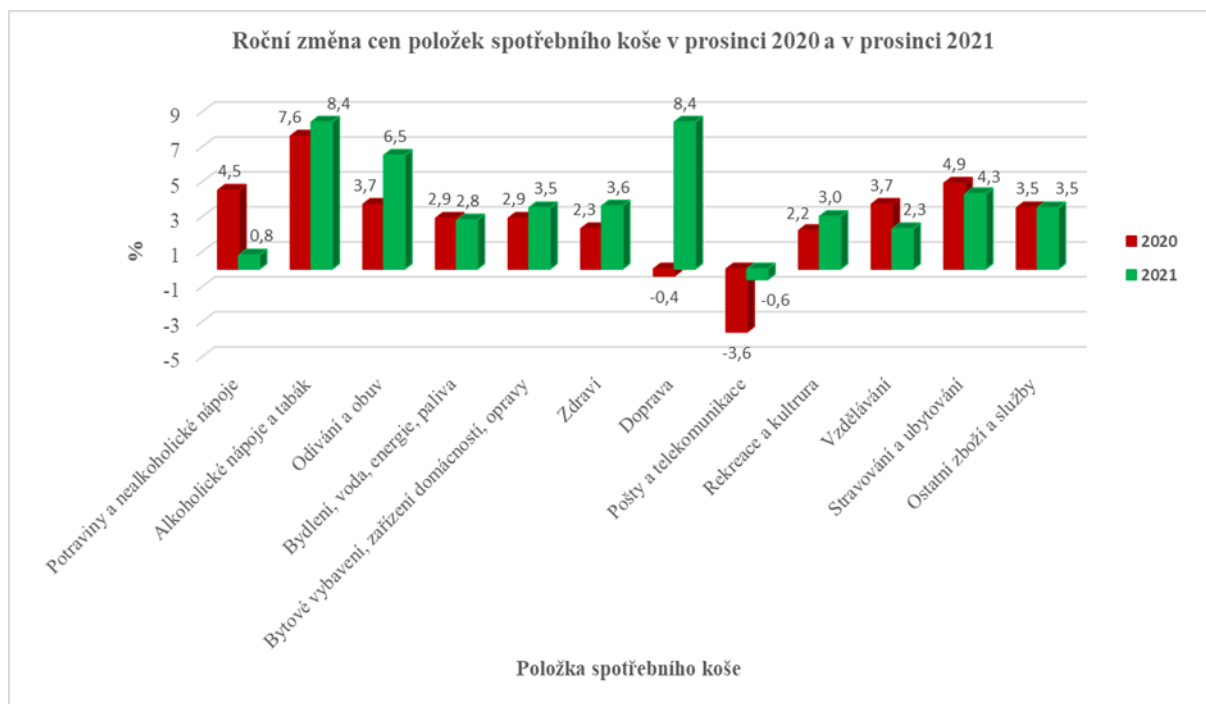
Jak je v grafu 4. vidět, meziroční míra inflace za celý rok 2015 činila 0,1 %, nacházela se tedy výrazně pod dolní hranicí tolerančního pásma inflačního cíle České národní banky. V roce 2016 dosáhla inflace svého dvouprocentního cíle. V lednu 2018 došlo ke změně výpočtu indexů dle klasifikace ECOICOP a zároveň byli aktualizovány váhy. Ceny meziročně vzrostly o 2,0 %, inflace tak setrvala na úrovni cíle centrální banky. V prosinci 2019 se inflace zvýšila nad horní hranici tolerančního pásma dvouprocentního cíle, spotřebitelské ceny vzrostly meziročně o 3,2 %. Na zrychlení meziročního cenového růstu mělo největší vliv zvyšování cen nájemného, elektřiny, vyšší ceny stravovacích a ubytovacích služeb a také rychlý růst cen potravin a nealkoholických nápojů, v čemž se projevovala špatná úroda v zemědělství vlivem počasí.

Od ledna 2020 byly indexy spotřebitelských cen počítány na aktualizovaných vahách. Průměrná míra inflace vzrostla na 3,2 %, což byla od roku 2012 nejvyšší průměrná roční míra inflace. Meziroční míra inflace naopak činila o 0,9 procentního bodu méně, než v prosinci předchozího roku, a to 2,3 %, pohybovala se tedy v horní části tolerančního pásma inflačního cíle. Za zpomalení meziročního cenového růstu může především snižování cen potravin a nealkoholických nápojů. Na snižování cenové hladiny působily také ceny v oddíle pošty a telekomunikace, kde podle grafu 5., průměrně klesaly ceny o 3,6 %. Na meziroční zvyšování cenové hladiny působily ceny alkoholických nápojů a tabáku, kde průměrný růst cen činil 7,6 %, také se zvýšily ceny v oddíle bydlení, kde byly vyšší ceny nájemného, vodného a stočného.

Inflace byla pandemií nejvíce poznamenána v roce 2021. Činila 3,8 %, tedy o 0,6 procentního bodu více, než v roce 2020, jednalo se o nejvyšší průměrnou roční míru inflace od roku 2008. Spotřebitelské ceny vzrostly meziročně až o 6,6 %, nacházela se tak vysoko nad horní hranicí tolerančního pásma dvouprocentního cíle. Zrychlení meziročního růstu nastalo dominantně v dopravě, ceny se vůči minulému roku, podle grafu 5., navýšily průměrně o 8,4 %, k tomu výrazně přispěly problémy v dodavatelských řetězcích. V oddíle alkoholické nápoje a tabák činil průměrný růst cen také 8,4 %. Dále na růst cenové hladiny měly vliv ceny bydlení, oproti prosinci 2020 se ceny průměrně navýšily o 2,9 %, zejména ceny vodného a stočného, tuhých paliv a nájemného, v důsledku růstu cen stavebních materiálů a cen stavebních prací. Zvyšování inflace bylo odrazem uzavírek ekonomiky, kdy si obchodníci zdražováním kompenzovali část ztráty příjmů. K růstu cen docházelo i v návaznosti růstu cen na světových trzích. Ceny elektřiny a zemního plynu naopak klesly především díky dočasnému prominutí DPH na energie. Inflace byla stlačena dolů také nižší poptávkou po produktech a službách, a nižšími cenami ropy.

Graf 5. prezentuje průměrný růst cen v hlavních dvanácti oddílech spotřebního koše, v prosinci 2020 a prosinci 2021.

Graf 5.: Roční změna cen položek spotřebního koše, prosinec 2020 a prosinec 2021

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat Českého statistického úřadu (2016a)

Podle tehdejší prognózy České národní banky (2022c), bude inflace i v následujícím roce dosahovat velmi vysokých hodnot, nad horní hranici tolerančního pásma cíle České národní banky. Dojde ke zdražení energií a porostou i ceny potravin v důsledku růstu cen zemědělských komodit na světových trzích. V prvním pololetí by se mohla pohybovat až okolo 10 %, nicméně ve druhém pololetí by měla postupně zvolnit, přispěním posílení kurzu a zvýšením úrokových sazeb ze strany centrální banky. Průměrná míra inflace, podle dřívější makroekonomické prognózy Ministerstva financí (2022), bude v roce 2022 činit 8,5 %. V první polovině roku 2023, by se měla vrátit do blízkosti dvouprocentního inflačního cíle, dle prognózy České národní banky (2022c).

3.3 Vývoj nezaměstnanosti

Tabulka 2. zobrazuje ekonomické postavení obyvatelstva v tisících osob, v průběhu let 2015 až 2020, konkrétně počet ekonomicky aktivních osob (pracovní síla) a z toho počet zaměstnaných a nezaměstnaných. Dále zobrazuje v procentech míru nezaměstnanosti (obecná míra nezaměstnanosti) zjištěnou Českým statistickým úřadem (2022b) a podíl nezaměstnaných osob zjištěný Ministerstvem práce a sociálních věcí (2021).

Tabulka 2.: Ekonomické postavení obyvatelstva v letech 2015-2020

Rok	Pracovní síla (tis. osob)	Z toho (tis. osob)		Míra nezaměstnanosti (%)	Podíl nezaměstnaných osob (%)
		zaměstnaní	nezaměstnaní		
2015	5 309,9	5 041,9	268,0	5,0	6,6
2016	5 350,0	5 138,6	211,4	4,0	5,6
2017	5 377,1	5 221,6	155,5	2,9	4,3
2018	5 415,4	5 293,8	121,6	2,2	3,2
2019	5 412,2	5 303,1	109,1	2,0	2,8
2020	5 372,0	5 234,9	137,0	2,6	3,5

Zdroj: Vlastní zpracování dle Českého statistického úřadu (2022b) a Ministerstva práce a sociálních věcí (2021)

V tabulce 2. je možné vyčíst, že v letech 2015 až 2019 docházelo ke klesajícímu trendu vývoje míry nezaměstnanosti a podílu nezaměstnaných osob. Každým rokem se zvyšoval počet zaměstnaných osob a počet nezaměstnaných se snižoval.

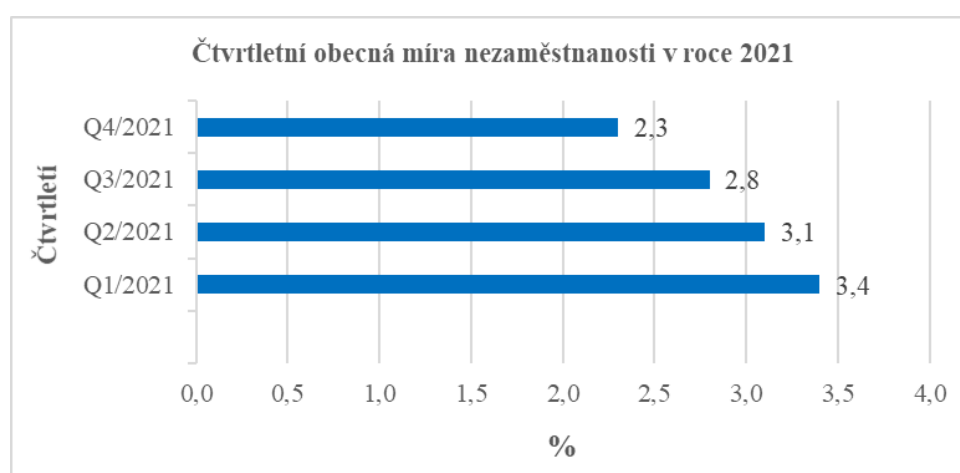
Tento klesající trend vývoje nezaměstnanosti byl narušen rokem 2020, kdy byla na základě protiepidemických vládních opatření uzavřena většina prodejen a služeb. Ekonomická aktivita nejvíce poklesla například v odvětví cestovního ruchu, letecké a vodní dopravě, pohostinství a průmyslu. Toto představovalo vysoký výpadek příjmu, na jehož pokrytí, za tak dlouhé období, vládní podpůrné programy nestačili. Mnoho prodejen a provozoven služeb se dokonce pohybovalo na pokraji bankrotu nebo zaniklo, některé podniky tak byly nuceny propouštět své zaměstnance, čímž došlo ke zvyšování nezaměstnanosti. Především ve druhém čtvrtletí se průběh nezaměstnanost zrychlil, ve třetím čtvrtletí, v důsledku rozvolnění protiepidemických opatření, se růst nezaměstnanosti zpomalil, ale ve čtvrtém se však opět průběh navýšil (Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2021). Počet ekonomicky aktivních poklesl na 5 372 tis. osob. Pokles souvisel se snížením počtu zaměstnaných na 5 234,9 tis. osob, zatímco počet nezaměstnaných vzrostl na 137 tis. osob. Obecná míra nezaměstnanosti dosáhla hodnoty 2,6 %. A průměrný podíl nezaměstnaných osob vzrostl na 3,5 %.

Průběh zvyšování nezaměstnanosti byl důsledkem programů na podporu zaměstnanosti relativně mírný a nepřekročil 5 %. Změnila se nabídka a poptávka po pracovních místech, vznikala cyklická nezaměstnanost. Málo volných pracovních míst, představovalo složité nalezení práce nebo rekvalifikování se. Stále však byla odvětví, kde existoval nedostatek pracovní síly, především ve zdravotnictví.

Podíl nezaměstnaných osob v roce 2021 činil 3,9 %, pokračovalo tak zvyšování vývoje nezaměstnanosti. Údaje o míře nezaměstnanosti pro celý rok 2021 nebyli Českým statistickým úřadem, v době vypracování bakalářské práce, zveřejněny, pouze čtvrtletně, v grafu 6.

Graf 6.: Čtvrtletní obecná míra nezaměstnanosti v roce 2021

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat Českého statistického úřadu (2022c)

Graf 6. zobrazuje vývoj obecné míry nezaměstnanosti (v %), v jednotlivých čtvrtletích roku 2021. V prvním čtvrtletí stoupla míra nezaměstnanosti na 3,4 %. Celkový počet nezaměstnaných dosáhl 179,5 tis. osob a počet pracujících se snížil na 5 195,0 tis. osob. Většinou z důvodu nedostatku práce v souvislosti s pandemií covid-19. Ve druhém čtvrtletí činila míra nezaměstnanosti 3,1 %. Ve třetím čtvrtletí míra nezaměstnanosti klesla na 2,8 %. Míra nezaměstnanosti ve čtvrtém čtvrtletí 2021 klesla na 2,3 %. Počet pracujících zvýšil na 5 259,4 tis. a počet nezaměstnaných se snížil na 118,3 tis. osob. (Český statistický úřad, 2022c)

Podle dřívějších makroekonomických predikcí (Ministerstvo financí, 2021; Deloitte, 2022), by díky ekonomickému oživení nemělo docházet k nárůstu nezaměstnanosti, zaměstnanost by se měla pozvolna navyšovat. V roce 2022 by mohla míra nezaměstnanosti klesnout na 2,7 % (Ministerstvo financí, 2021). Po ukončení všech vládních podpůrných programů bude třeba s nárůstem nezaměstnanosti počítat.

3.4 Vývoj běžného účtu platební bilance

Tabulka 3. zobrazuje vývoj běžného účtu platební bilance v mil. Kč a podíl salda běžného účtu k nominálnímu hrubému domácímu produktu (v %), v průběhu let 2015 až 2021.

Tabulka 3.: Běžný účet platební bilance v absolutním vyjádření a v poměru k HDP

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Běžný účet platební bilance (mil. Kč)	20 746,1	85 177,0	79 089,5	24 100,0	19 155,2	203 509,4	-51 060,9
bú/HDP (%)	0,4	1,8	1,5	0,4	0,3	3,6	-0,8

Zdroj: Vlastní zpracování dle Českého statistického úřadu (2015a)

Běžný účet platební bilance byl až do roku 2021 v přebytku, v letech 2016 a 2017 se podíl salda běžného účtu platební bilance k hrubému domácímu produktu pohyboval přes 1 %, avšak v dalších dvou letech byl tento podíl opět relativně vyrovnaný.

Přestože u výše zmíněných makroekonomických ukazatelů bývá pandemický rok 2020 považován za negativní, běžný účet platební bilance paradoxně skončil rekordně nejvyšším přebytkem v historii České republiky, činil 203 509,4 mil. Kč a jeho poměr k HDP představoval 3,6 %. Mimořádné faktory naopak pomohly k rekordním přebytkům u toků mezi českou ekonomikou a zbytkem světa. Hlavním důvodem byl propad domácí spotřeby a investic, který se odrazil v nižších importech, docházelo k přebytku zahraničního obchodu. Vedle toho pomohl i propad cen ropy a dalších komodit. Dále také nevyplácení dividend do zahraničí. (Sklenář, 2021)

Bilance běžného účtu naopak v roce 2021 dosáhla schodku 51 060,9 mil. Kč, poměr běžného účtu k HDP představoval -0,8 %. Za silným propadem stojí především zahraniční obchod a návrat odlivu dividend. Zhoršení zahraničního obchodu je spojeno především s problémy v dodavatelských řetězcích, kvůli rozdílným opatřením mezi státy. S následkem těchto problémů se pojí nedostatek materiálů pro výrobu, především automobilový průmysl se potýkal s nedostatkem čipů, poklesl tak export osobních automobilů. (Deloitte, 2022)

Podle podzimní makroekonomické predikce Ministerstva financí (2021) lze v roce 2022 očekávat obnovení ziskovosti podniků pod zahraniční kontrolou a s tím související nepatrně záporné saldo na běžném účtu platební bilance. Ministerstvo financí (2022) odhaduje, že se schodek běžného účtu v roce 2022 prohloubí na 1,3 %, v důsledku výpadku v dodavatelských řetězcích, spolu s růstem cen výrobních vstupů a energií. Deloitte (2022) neočekává odeznění čipové krize dříve, než ve druhé polovině roku 2022.

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývala dopady celosvětové coronavirové pandemie na základní makroekonomické ukazatele magického čtyřúhelníku v České republice. Pro vyhodnocení ekonomických dopadů bylo nejprve nutné představit onemocnění covid-19 jako takové. V České republice byl první případ onemocnění oznámen 1. března 2020. První část popisuje průběh pandemie během roku 2020 a 2021. Vláda byla nucena, pro zpomalení šíření koronaviru, přijímat protiepidemická opatření. Docházelo tak k útlumu většině ekonomických činností, uzavřela se většina prodejen a provozoven služeb, bylo omezeno konání hromadných akcí, došlo i k uzavření státních hranic a všech typů škol, dokonce docházelo k uzavírání okresů. Střídavě probíhalo zpřísnování krizových opatření a následné rozvolňování těchto opatření, v důsledku zmírnění pandemické situace, což se projevilo ve vývoji makroekonomických ukazatelů.

V rámci druhé části, byl vysvětlen magický čtyřúhelník a způsoby měření vývoje hrubého domácího produktu, inflace, nezaměstnanosti a běžného účtu platební bilance. Třetí část se již zabývala stavem těchto makroekonomických ukazatelů, plynoucím ze zavedených protiepidemických opatření. Česká ekonomika prošla hlubokou recesí, v důsledku celosvětové pandemie covidu-19.

Z práce vyplývá, že v roce 2020 zažila česká ekonomika šok, pandemie koronaviru představovala silný útlum ekonomiky. Ve druhém čtvrtletí nastal nejhlubší propad hrubého domácího produktu, kdy bylo domácnostem zabráněno uskutečňovat jejich běžnou spotřebu, vlivem uzavření obchodu a služeb. Tímto uzavřením bylo mnoho prodejen a provozoven služeb nuceno propouštět své zaměstnance, narušil se tak klesající trend nezaměstnanosti. Důsledkem programů na podporu zaměstnanosti byl však průběh zvyšování nezaměstnanosti relativně mírný. Inflace nebyla silně poznamenána, její míra se pohybovala v tolerančním pásmu dvouprocentního inflačního cíle. Běžný účet platební bilance dokonce skončil paradoxně rekordním přebytkem v historii. Hlavním důvodem byl propad domácí spotřeby a investic, který se odrazil v nižších importech.

Během roku 2021 se ekonomika učila s koronavirem lépe fungovat, zpřísnování krizových opatření již bylo o něco mírnější, přispěla tomu existence vakcíny a vysoký počet obyvatel, který onemocnění covid-19 prodělaly. Vlivem postupného rozvolňování docházelo k postupnému zotavování ekonomiky. V prvním čtvrtletí nezaměstnanost ještě mírně stoupla, poté ale začala pozvolna klesat. Česká ekonomika se také opět vracela k růstu produktu. Během tohoto roku se však ekonomika potýkala s výpadky dodávek materiálů pro výrobu a růstem cen výrobních vstupů. Došlo tak ke zhoršení zahraničního obchodu, bilance běžného účtu byla naopak, oproti předchozímu roku, ve schodku. Jedním ze stěžejních témat se stala inflace, jež se nacházela vysoko nad horní hranicí tolerančního pásma dvouprocentního cíle. Obchodníci si zdražováním kompenzovali část ztráty příjmů, spotřebitelské ceny vzrostly meziročně až o 6,6 %.

Pandemie koronaviru pokračuje i v tomto roce, vývoj situace je nejistý, nejsou ani jasné úplné ekonomické ztráty, ty pocítíme až v následujících letech. Makroekonomické prognózy různých institucí předpokládají, že v průběhu roku 2022, bude česká ekonomika pokračovat v postupném zotavování z pandemie koronaviru. Očekává se růst produktu, který by se na svou rovnovážnou úroveň mohl navrátit v roce 2023. Nemělo by docházet k nárůstu nezaměstnanosti, po ukončení všech vládních podpůrných programů, je ale třeba s nárůstem počítat. Odeznění výpadku v dodavatelských řetězcích není očekáváno dříve, než ve druhé polovině roku 2022, lze také očekávat obnovení ziskovosti podniků pod zahraniční kontrolou, s tím dojde k prohloubení schodku běžného účtu platební bilance. Inflace by měla i v tomto roce dosahovat velmi vysokých hodnot, ve druhém pololetí by ale měla postupně zvolnit a v první polovině roku 2023, by se měla vrátit do blízkosti dvouprocentního inflačního cíle. Nejistoty ohledně budoucího vývoje rostou, jednotlivé prognózy nemusí být naplněny, vzhledem k tomu, že nepracovali s nečekaně probíhajícím válečným konfliktem na Ukrajině.

POUŽITÁ LITERATURA

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA, ©2022a. *Inflační cíl*. Česká národní banka [online]. Praha: Česká národní banka [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/inflacni-cil/>

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA, ©2022b. *Komentáře ČNB ke zveřejněným statistickým údajům o inflaci a HDP*. Česká národní banka [online]. Praha: Česká národní banka [cit. 2022-02-22]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/verejnost/servis-pro-media/komentare-cnb-ke-zverejnenym-statistickym-udajum-o-inflaci-a-hdp/>

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA, 2022c. *Prognóza ČNB – zima 2022*. Česká národní banka [online]. Praha: Česká národní banka [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/prognoza/>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2004. *Hrubý domácí produkt - Časové řady ukazatelů čtvrtletních účtů*. Český statistický úřad [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/hdp_cr

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2015a. *Hlavní makroekonomické ukazatele*. Český statistický úřad [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/hmu_cr

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2015b. *Hrubý domácí produkt (HDP) - Metodika*. Český statistický úřad [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 2021-10-29]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/hruby_domaci_produk_t_-hdp-

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2016a. *Indexy spotřebitelských cen - inflace - časové řady*. Český statistický úřad [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 2021-11-02]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/isc_cr

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2016b. *Indexy spotřebitelských cen - inflace - Rychlé informace*. Český statistický úřad [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 2022-03-11]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace?filtr=true&podskupiny=012&vlastnosti=15>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2021. *Zahraniční obchod se službami*. Český statistický úřad [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 2021-11-17]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/zo_se_sluzbami

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2022a. *Tvorba a užití HDP - 4. čtvrtletí 2021*. Český statistický úřad [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/tvorba-a-uziti-hdp-4-ctvrtleti-2021>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2022b. *Základní charakteristiky ekonomického postavení obyvatelstva ve věku 15 a více let*. Český statistický úřad [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 2022-03-14]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=ZAM01-B&skupId=426&katalog=30853&pvo=ZAM01-B&str=v467&u=v413__VUZEMI__97__19#w=

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2022c. *Zaměstnanost a nezaměstnanost podle výsledků VŠPS - 4. čtvrtletí 2021*. Český statistický úřad [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 2022-04-09]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/zamestnanost-a-nezamestnanost-podle-vysledku-vsps-4-ctvrtleti-2021>

DELOITTE, 2022. *Výhledy české ekonomiky pro rok 2022*. Deloitte [online]. Praha: Deloitte [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://www2.deloitte.com/cz/cs/pages/about-deloitte/articles/vyhledy-ceske-ekonomiky.html>

DORNBUSCH, R. a FISCHER, S., 1994. *Makroekonomie*. 6. vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství. ISBN 80-04-25556-6.

FLAMMANT, M., 1995. *Inflace*. Praha: HZ Praha. ISBN 80-901918-4-3.

JUREČKA, V. a kol., 2017. *Makroekonomie* [online]. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada [cit. 2021-10-17]. ISBN 978-80-271-0251-8. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/e-kniha/makroekonomie-564938/#>

KLIKOVÁ, Ch., KOTLÁN I. a kol., 2019. *Hospodářská a sociální politika*. 5. vydání. Ostrava: Vysoká škola sociálně správní. ISBN 978-80-87291-23-8.

MAREŠ, P., 2002. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. 3. upravené vydání. Praha: Sociologické nakladatelství. ISBN 80-86429-08-3.

MINISTERSTVO FINANCÍ, 2021. *Makroekonomická predikce - listopad 2021*. Ministerstvo financí [online]. Praha: Ministerstvo financí [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/makroekonomicka-predikce/2021/makroekonomicka-predikce-listopad-2021-43509>

MINISTERSTVO FINANCÍ, 2022. *Makroekonomická predikce - leden 2022*. Ministerstvo financí [online]. Praha: Ministerstvo financí [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/makroekonomicka-predikce/2022/makroekonomicka-predikce-leden-2022-46147>

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, 2021. *Rok 2020*. Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí [cit. 2022-04-03]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/rok-2020>

MOTL, M., 2020. *Dopady pandemie COVID-19 na světovou ekonomiku*. Česká národní banka [online]. Praha: Česká národní banka [cit. 2021-11-22]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/cnblog/Dopady-pandemie-COVID-19-na-svetovou-ekonomiku/

PROVAZNIKOVÁ, R., 2019. *Makroekonomie I: pro bakalářské studium*, I. díl. Pardubice: Univerzita Pardubice. ISBN 978-80-7560-220-6.

ROJÍČEK, M. a kol., 2016. *Makroekonomická analýza: teorie a praxe* [online]. Praha: Grada Publishing. [cit. 2021-10-17]. ISBN 978-80-247-5858-9. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/e-kniha/makroekonomicka-analyza-teorie-a-praxe-597588/#>

SKLENÁŘ, P., 2021. *Nečekaně rekordní přebytky v roce 2020*. J&T Banka [online]. Praha: J&T Banka [cit. 2022-04-09]. Dostupné z: <https://www.jtbank.cz/svet-ocima-banky/1182998-necekane-rekordni-prebytky-v-roce-2020.html>

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY, 2020. *Vládní usnesení související s bojem proti epidemii - rok 2020*. Vláda České republiky [online]. Praha: Vláda České republiky [cit. 2022-02-11]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii-koronaviru-rok-2020-186999/>

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY, 2021. *Vládní usnesení související s bojem proti epidemii - rok 2021*. Vláda České republiky [online]. Praha: Vláda České republiky [cit. 2022-02-11]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii---rok-2021-193536/>

VOLEJNÍKOVÁ, J., 2019. *Makroekonomie I: pro bakalářské studium*, II. díl. Pardubice: Univerzita Pardubice. ISBN 978-80-7560-221-3.

WORLD HEALTH ORGANIZATION, 2020. *Coronavirus disease (COVID-19)*. World Health Organization [online]. Ženeva: World Health Organization [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_1